

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja nuorten nykytilanteesta ja tarpeista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikaela Nylander /r näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 678/2018 vp:

Aikooko hallitus tehdä kartoituksen siitä, millä tavalla perheet saavat tietoa viittomakielestä ja

aikooko hallitus tehdä selvityksen sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja nuorten nykytilanteesta ja tarpeista ja tämän perusteella toimenpideohjelman, jonka avulla viittomakielisten kielellisten oikeuksien toteutumista voidaan seurata ja järjestelmällisesti parantaa koko maassa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Viittomakielilain tavoitteena on ollut muun muassa lisätä viranomaisten tietoisuutta viittomakielistä sekä viittomakieltä käyttävistä kieli- ja kulttuuriryhmänä, ja sitä kautta edistää viittomakieltä käyttävien kielellisten oikeuksien toteutumista. Tietoisuutta on pyritty lisäämään esittein sekä viranomaisille järjestetyissä koulutuksissa. Oikeusministeriö on lisäksi asettanut vuodesta 2015 lähtien työryhmän, jonka tehtävänä on ollut muun muassa lisätä eri toimijoiden tietoisuutta viittomakielilain sisällöstä ja soveltamisesta sekä edistää tiedonkulkua eri toimijoiden välillä.

Viittomakielilain toteutumista tullaan arvioimaan vuonna 2020, viisi vuotta sen voimaantulosta. Arviointi tulee antamaan tarkempaa tietoa siitä, mihin lain toimeenpanossa tulisi jatkossa kiinnittää erityistä huomiota. Perustuslakivaliokunta on viittomakielilakia koskevassa mietinnössään (PeVM 10/2014 vp) korostanut oman kielen oppimisen merkitystä ja pitänyt tärkeänä, että jokaiselle lapselle ja hänen perheelleen turvataan mahdollisuudet saada riittävästi viittomakielen opetusta niin, että lapsen oikeus omaan kieleen toteutuu ja koko perheelle luodaan mahdollisuudet toimivaan vuorovaikutukseen yhteisen kielen avulla. Siten arvioinnissa tullaan kiinnittämään huomiota myös sisäkorvaistutteen saaneiden lasten ja nuorten mahdollisuuksiin oppia viittomakieltä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 678/2018 vp

Kielellisten oikeuksien toteutumista ja kielilainsäädännön soveltamista seurataan myös eduskunnalle kerran vaalikaudessa annettavassa kielikertomuksessa. Kertomus perustuu kielilakiin (423/2003) sekä kielilain täytäntöönpanosta annettuun asetukseen (433/2004) ja siinä käsitellään suomen ja ruotsin kielen lisäksi myös muun muassa viittomakieltä.

Aineistoa vuoden 2017 kertomusta varten kerättiin muun muassa kansalaisille suunnatulla verkkokyselyllä, keskeisille viranomaisille ja sidosryhmille järjestetyssä kuulemistilaisuudessa sekä 535 eri taholle lähetyllä lausuntopyynnöllä. Kuultavia tahoja pyydettiin ottamaan kantaa muun muassa kielellisten oikeuksien toteutumiseen ja siihen liittyviin haasteisiin sekä esittämään mahdollisia kehittämissuhteita. Palautteessa nousi esille huoli sisäkorvaistutteen saaneen lapsen oikeudesta oppia viittomakieli. Kertomuksessa nostetaan esille keskeisenä huomiona tarve selvittää eri viranomaisten toimintatavat, jotka estävät tai vaikuttavat kuurona tai kuulovammaisena syntyvän lapsen mahdollisuutta oppia viittomakieltä puhutun kielen rinnalla ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen parantamiseksi. Aiheesta järjestettiin toukokuussa 2018 pyöreän pöydän keskustelu.

Hyödyllistä tietoa saadaan myös aineistosta, joka kerätään seuraavaa vuonna 2021 annettavaa kielikertomusta varten.

Helsingissä 28.3.2019

Oikeusministeri Antti Häkkänen